

Слава Україні! Героям слава!

Чорноморські

НОВИНИ

ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА

Майбутнє нації —
в руках матерів.

Оноре де БАЛЬЗАК.

№ 20
(22445)

ЧЕТВЕР
11
ТРАВНЯ
2023 РОКУ

Виходить
із 19 липня 1917 р.

• Точка зору

Історія — наука неточна

Не хочете ескалації — отримаєте війну без кінця

Посіяти сумніви легко. Достатньо розділити віру на пунки і розбити її на параграфи. Подібну властивість розуму називають аналізом. Розкладати інформацію по пунках у точиних науках допомагає математика. А в науках неточних — уявя. З усіма недоліками. Історія — наука неточна. Спробі застосувати у ній аналіз, розбити минуле на пунки і параграфи призводить до помилок. Непорозуміння зумовлюють і спроби синтезу. Прогнози, передбачення майбутнього. Особливо під час війни.

Глухий кут, якого не існує

Але маленьки фукуми не можуть втамуватися. Помилися з кінцем історії — завалили пресу розповідями про глухий кут, у якій зайдло людство, та сценаріям виходу із цього кута. Матеріалу довго шукати не треба, а уявя не перестає працювати. Який сценарій виведе нас із глухого кута — не відомо. Швидше за все, жоден. Бо глухого кута нема. Масштабний напад рашістів на Україну незвичний тому, що відбувається і продовжується в центрі Європи. У світі подібних воєн — хоч греблю гати. Причому далеко не всі з них закінчуються миром. Деякі тривають десятиліттями, і кінця їм не видно.

Уявя підказує, що наша війна з росією належить саме до такої категорії. Так, будуть настути і відступи на зразок воєн на Близькому Сході. У проміжку когось нагородить Нобелівською премією мирну, а когось із миротворців уб'ють. Але якщо

наступі наші військ можлива. Але поразки ворог не визнає і за ногоди спробує відігратися.

Як єгипет 1973 року під час

війни «Судного дня».

Тоді, до речі, арабам відігра-

ти не вдалося. Втірлися дві

наддержави — США та СРСР, які

поставили ультиматум перед

відповідними сторонами і пригро-

зили прямим збройним втра-

чанням. Тепер наддержав як

стремувального фактора нема.

А у Генрі Кіндженера нема сил і

можливостей для човникової

дипломатії. Та якби й була, пугні

— не Брежнєв. Розумні аргументи

на кримівського фронту не діють.

Не діють резолюції ООН, не

діють економічні та персо-

нальні санкції. Не діє нічого,

крім сили, але саме до неї

заходівні намагаються не

вдаватися. Щоб не спровокува-

ти — хай їй грек — ескалацію.

Із часів міст Міжріччя та еги-

петських фараонів одна із ців-

лізниць вітисняла, поглинила або

знищувала іншу. Нині на рингу

історії — двері переможці. Ро-

доначальники перших — євро-

пейці. Родоначальники других —

деспотії усіх видів. Від кримі-

вських рашістів, китайських ком-

уністів, іранських мулів до аф-

риканських диктарів. 2014

року українці на Майдані зроби-

ли вибір на користі Європи. І

дев'ять років ми воєюмо, обсто-

ючи цей вибір. Якщо порівнювати

нашу ситуацію з війнами

держав Ізраїлю у ХХ столітті, то

сучасне становище України со-

же на передені шестиденні

війни 1967-го. Перемога при-

наступі наших військ можлива.

Але поразки ворог не визнає і

за ногоди спробує відігратися.

Слід визнати це зараз, не

закликуючи на допомогу юно-

жності. Хоча таке противояді

є відсутнє в історії.

Тоді, якщо вибір на користі

Європи, відбудеться війна

з росією, то відповідно відбудеться

війна з глухим кутом.

Історія — наука неточна.

Слід відмінити, що відповідно

до відповідної війни відповідно

Героїчна географія війни

Наши доблесні ЗСУ завжди мусили зважати на географічний фактор. А як зважають на нього люди тилу? З цього приводу маю деякі міркування.

Оскільки надмірно перевезантахувати воючу частину суспільства було б несправедливо і нерационально, вагомий шмат роботи зі зміцнення обороноздатності нації варто довірити громадським структурам. І ось тут географічний фактор неодмінно доведеться враховувати. Попівте — це неабияк додасть ефективності! Адже нерідко буває, що юнаць з Прикарпаття загинув на Чернігівщині, волинянин — на Донбасі, а одесит — на Харківщині. З точки зору військового ця обставина мало впливалася на загальний хід війни. Інакше в тилу — врахування географічного фактора дозволив би розвивати горизонтальні звязки, об'єднувати суспільство.

Руслан Гончарук земляк оцінили по-справжньому ще в грудні 2013 року. Тоді майданівці прозвали його «Лабораторію», оскільки під час Революції Гідності він дуже фахово виготовляв «коктейлі Молотова». Але в ЗСУ Руслан уже мав позитивний «Гуцул». Його рідне село Велика Кам'янка — це скопіє Покуття, аніж Гуцульщина, але на Ківщині (а загинув Руслан 25 березня 2022-го в Кухарях Іванівського району) в таких деталях етнографії люди не дуже розираються. Вони просто шанують його як вихідця із Західної України. І треба сказати, що вшановують гідно. Є обеліск, обговорюється питання про перейменування вулиці Заводської з Руслана Гончарука. А це дуже важливе для започаткування добрих стосунків між регіонами. Активістів стороною поки є Коломия.

Пригадую, як один із добрих приятелей коломийчанина Геннадія Романюка сказав, що ця людина заслугувує на пам'ятник ще за життя. Бо його жертвами громадська робота може бути зразком для кожного українця. Подібне, пригадую, говорили і про світогляд пам'яті Петра Криштука — лідера Матіївської територіальної громади. А мешканці Кошомі, сotenниковим УЛА Мирославу Симичу земляки не лише збиралися, але таки поставили прижиттєві пам'ятники у 2008-му. Помер пан Мирослав значно пізніше, проківшися цілі 100 років! Отож стосовно прижиттєвих пам'ятників — це не міф, бо є предecedенти. Уявляєте, наскільки обслібим є цей регіон?

Україна багато втратить, якщо не буде системно змінитися «експорт-том» коломийського духу на решту української території. Я не хочу сказати, що в інших регіонах менше героїв. Просто на Покутті склалася (може, і випадково) непогано кон'юнктура. На політичних мікроексплійт позитивно вплинула незнахома зросійщеність, чимала кількість учасників Близволічних змагань, а пізніше — інших національних. А ще — міні традиція Руху інших патріотичних структур (тут вони почали формуватися фактично з 1989 року), а також — що дуже важливо — збереження патріотичної газети «Вільний голос». На факторі пре-світи зробили наголос, що це не дрібниця. Скажімо, на Рахівщині, куди я поїхав збирати матеріал відразу після Коломиї, місцеві активісти із сумом розповіли, що свою газету їм втратили так і не вдалося. Хоча й там патріоти намагалися масово передплатувати «районку», але... Звісно обставин виявилася сильнішим від людей. Це сумно, з одного боку, а з іншого — є додатковим аргументом

на користь тези про важливу роль географії під час війни.

Якщо говорити про стан української преси, то він суттєво погіршився з початком війни. І коли щось десь і збереглося, то лише завдяки максимальному мобілізації патріотів-однодумців. Тому одеські «Чорноморські новини» багато в чому нарадується «Вільним голосом». Часто і публікації подібні на духод, і ти самі герой згадуються — як із Валентином Шерміраєвим — хоробрий луганський воїн з позивним «Бандера», котрий загинув у квітні минулого року на Миколаївщині. До речі, він колися мріяв побачити Західну Україну. Встиг побувати у Львові та на Закарпатті. Писав про нього «Вільний голос», згадував у «Чорноморську» (див. «ЧН» за 13 квітня). Добре, що збереглося фото Валентина, зроблене на озері Синевир. Вони може стати дуже символічним, якщо вдасться налагодити звязки між патріотичною молоддю Закарпаття та Луганщини. А якщо цьому допоможуть ще й одесити чи львів'яни, то це лише на користь справи.

Колись на одеському пляжі я почав заскаптарською говіркою, швидко познайомився з відпочивальниками і для підкріплення зійшов до кінотеатру. Речі, коли же Петро Криштук був живим, я обговорював з ним можливість пойти матів'янином на Одещину. І сам обласний центр, і в дельті Дунаю, і в симпатичний, зелений Добропіль. Тоді мудрий лідер громади сказав: «Можете плачувати, кошти знайдуться!». Якби не передчасна смерть подвійника, то вже побували б. і тоді нам дуже допомогла газета «Чорноморські новини», яка стико тримається, перехіджи і «День», і «Дзеркало тижня», і ще багато вільновідомих, шанованних вітчизняних часописів.

Скажімо, село Велика Кам'янка, що на Коломийщині, могло б стати всеукраїнською «столицею добрих справ» і соціальної справедливості, позитивним прикладом для всієї держави. І що розширяють коло однодумців?

Це не так уж і складно. Головне — зрозуміти просте правило: приятелів відразу побільше, коли навчимося

віддячувати за кожну добру справу. Скажімо, так, як ще роблять мешканці Великої Кам'янки. А якщо відчиваємо в масштабах всієї України, то й результат буде відповідним.

Кілька років тому мешканець Мукачево Роман Жук розпочав потужний екологічний рух під назвою «Chysto.de». Закарпатці дуже креативно і з молодіжним запалом почали прибирати береги Карпатського моря. Енергетика добрих справ завжди позитивно діє на регіон. Але ж може дійти і на всю Україну. Хіба для Чорного моря ця тема менш актуальні? На жаль, минулого року Роман Жук загинув на південно-східному напрямку. Ця обставина підштовхнула мене до думки: а юноша, організувавши всеукраїнський екологічний рух імені Романа Жука? Хай би в цій справі закарпатці були лідерами. Бо ми часто згадуємо цей край лише у звязку з сепаратизмом, а чи не було б ефективніше говорити про позитив? Якщо свого часу Закарпаття взяло в емоційний полон мухоморів козака з Луганщини Валентина Шерміраєва, то візьме і інших! Часом саме географічна прив'язка може неабияк поправлювати на ефективність.

Інший приклад. Полеглий торік під Бахмутом Олексій Вещевайлов народився в Гомелі і був одруженій на білорусі. Однак ніколи не забував, що є національністю він — ерзя. Ерзяни і мокшани — це два народи Мордовії. Олексій розумів, що така віднадія не залежить із таке імперської амбіції Москви. Тому ще із 2014-го двоє років воював за Україну в складі бригади «Чорних запорожців». Потім за це відсів дві роки в місії СЦУ. А з 2022-го знову боровся з окупантами у складі білоруського полку «Погоня». Самі Валентин уже не зможе, він загинув за Миколаївщину, та й старенка його маті вимушена була покинути регіон... Тож було непогано, якби її сепаратисти покинули село, не чекаючи визволення Луганщини воями ЗСУ. А якщо залишилася?

Чому спадає на думку ідея про весенадорний український «Моссад». Ні, нехай вивільнені і покаранням військових злочинців займаються фахівці з відповідних структур. Слід відмінити, що відміннім відповідником є Можнівки.

«За наявності достатньої доказової бази, яку зібрали поліцейські, слід поганою відповідальністю та діївідомством засудити інші злочини, якими засуджені засудженою відповідно до статті 115 Кримінального кодексу України і карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним ув'язненням. А двом іншим — у заследжувати не було після стягнення днів життя. Слід поганою відповідальністю та діївідомством засудити інші злочини, якими засуджені засудженою відповідно до статті 115 Кримінального кодексу України і карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним ув'язненням. А двом іншим — у заследжувати не було після стягнення днів життя. Слід поганою відповідальністю та діївідомством засудити інші злочини, якими засуджені засудженою відповідно до статті 115 Кримінального кодексу України і карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним ув'язненням. А двом іншим — у заследжувати не було після стягнення днів життя. Слід поганою відповідальністю та діївідомством засудити інші злочини, якими засуджені засудженою відповідно до статті 115 Кримінального кодексу України і карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним ув'язненням. А двом іншим — у заследжувати не було після стягнення днів життя. Слід поганою відповідальністю та діївідомством засудити інші злочини, якими засуджені засудженою відповідно до статті 115 Кримінального кодексу України і карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним ув'язненням. А двом іншим — у заследжувати не було після стягнення днів життя. Слід поганою відповідальністю та діївідомством засудити інші злочини, якими засуджені засудженою відповідно до статті 115 Кримінального кодексу України і карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним ув'язненням. А двом іншим — у заследжувати не було після стягнення днів життя. Слід поганою відповідальністю та діївідомством засудити інші злочини, якими засуджені засудженою відповідно до статті 115 Кримінального кодексу України і карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним ув'язненням. А двом іншим — у заследжувати не було після стягнення днів життя. Слід поганою відповідальністю та діївідомством засудити інші злочини, якими засуджені засудженою відповідно до статті 115 Кримінального кодексу України і карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним ув'язненням. А двом іншим — у заследжувати не було після стягнення днів життя. Слід поганою відповідальністю та діївідомством засудити інші злочини, якими засуджені засудженою відповідно до статті 115 Кримінального кодексу України і карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним ув'язненням. А двом іншим — у заследжувати не було після стягнення днів життя. Слід поганою відповідальністю та діївідомством засудити інші злочини, якими засуджені засудженою відповідно до статті 115 Кримінального кодексу України і карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним ув'язненням. А двом іншим — у заследжувати не було після стягнення днів життя. Слід поганою відповідальністю та діївідомством засудити інші злочини, якими засуджені засудженою відповідно до статті 115 Кримінального кодексу України і карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним ув'язненням. А двом іншим — у заследжувати не було після стягнення днів життя. Слід поганою відповідальністю та діївідомством засудити інші злочини, якими засуджені засудженою відповідно до статті 115 Кримінального кодексу України і карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним ув'язненням. А двом іншим — у заследжувати не було після стягнення днів життя. Слід поганою відповідальністю та діївідомством засудити інші злочини, якими засуджені засудженою відповідно до статті 115 Кримінального кодексу України і карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним ув'язненням. А двом іншим — у заследжувати не було після стягнення днів життя. Слід поганою відповідальністю та діївідомством засудити інші злочини, якими засуджені засудженою відповідно до статті 115 Кримінального кодексу України і карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним ув'язненням. А двом іншим — у заследжувати не було після стягнення днів життя. Слід поганою відповідальністю та діївідомством засудити інші злочини, якими засуджені засудженою відповідно до статті 115 Кримінального кодексу України і карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним ув'язненням. А двом іншим — у заследжувати не було після стягнення днів життя. Слід поганою відповідальністю та діївідомством засудити інші злочини, якими засуджені засудженою відповідно до статті 115 Кримінального кодексу України і карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним ув'язненням. А двом іншим — у заследжувати не було після стягнення днів життя. Слід поганою відповідальністю та діївідомством засудити інші злочини, якими засуджені засудженою відповідно до статті 115 Кримінального кодексу України і карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним ув'язненням. А двом іншим — у заследжувати не було після стягнення днів життя. Слід поганою відповідальністю та діївідомством засудити інші злочини, якими засуджені засудженою відповідно до статті 115 Кримінального кодексу України і карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним ув'язненням. А двом іншим — у заследжувати не було після стягнення днів життя. Слід поганою відповідальністю та діївідомством засудити інші злочини, якими засуджені засудженою відповідно до статті 115 Кримінального кодексу України і карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним ув'язненням. А двом іншим — у заследжувати не було після стягнення днів життя. Слід поганою відповідальністю та діївідомством засудити інші злочини, якими засуджені засудженою відповідно до статті 115 Кримінального кодексу України і карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним ув'язненням. А двом іншим — у заследжувати не було після ст

ІСТОРІЯ. ЛІТЕРАТУРА. МИСТЕЦТВО

Чарівна сила рідної сторони

До 115-ї річниці від дня народження Степана Олійника

Долю не передбачиш. Вона може з милою усмішкою подати тобі обидві руки і в найяскініший сонечний день повести за собою, а може безжалісно пройти мимо тебе в найтемнішому провулку життя. Хіба міг я узвіти, наявуючись у Шершенецькій середній школі, що вона, доля, певно, вже вистягала буйнокутами шлях до Олійниковського краю — Миколаївського району Одеської області? А проте, склалося саме так. Й ось уже майже сорок років живу й працюю на батьківщині видатного поета-гумориста-сатирика Степана Івановича Олійника. І за цей час із дня у день, із року в рік відвував невірчулю любов і погва старого й малого до свого знаменитого земляка.

Тож не жалку, що доля посылає мене на цій прекрасній степовій землі.

Степан Олійник, для мене особисто! Талановитий поет! Безумовно! Прекрасна людина! Так! Зірка на літературному небосхилі! Першої величини! Та найперше він для мене митець, який вивівши над своєю епохою, тощінне — над «тлом» епохи (термін Богдана Сушинського). Саме так: над «гломом». Але над своїм народом. Бо нещадно викриваючи негативне тло життя. Степан Олійник відоносив (і це головне) всім своїм талантам служив своєму народу, захищаючи від зла добро, утверджуючи ідеали і цінності, які тільки роблять людину людиною.

А вперше ім'я Степана Івановича Олійника, повторює, я почув ще в дитинстві, будучи школярем. Я просто не міг «не почути», як grimilі по радіо (о, радіоточка — то була велика розкіш тоді, як і електролампочка, не кажучи ще про першу телевізію) «Лісогон Тимошка», «Петя і курортна дамочка», «Леді Мельник Настя», «Імператор», «Дипломат». Ці та інші твори друкувалися в газеті «Колоспнє село», журнали «Перець», Ми, учні, залюбили їх вивчали напам'ять і старанно декламували зі шкільної та клубної сцени. І вже тоді могли ба-

моїй Олійникові: так і не довелося побувати в Пасиселах, де саме я народився поет. Можливо, колись вдасться побачити той куток, «який зазвається Гончарова». Хочеться хоча б тому, що:

«Хорош там люди.

Природа чудова.

«Привіт Пасиселам».

А от Левадівка, з якої Степан Іванович Олійник пішкі пришов у літературу, давно стала «Літературною Меккою» району. Здається, жодного разу не повертаєшся він сюди сам. Як свідчать земляки та рідні поета, з ним на його запрошення сюди приїжджали чимало писменників, митців. Тут вони мали змогу наочно переконатися, що та є народна любов до справжнього таланту.

Мені назавжди запам'ятався день 29 березня 1973 року — нездогодо по поетового 65-ліття. У районному будинку культури зустріч зі Степаном Івановичем, перетворилася на справжнє літературне свято, гостями якого стали Іван Шам'якін (Білорусь), Марк Максимов (росія), Микола Сінагайбський, Петро Осадчук (Київ).

Скільки гарних спів, побажань почув у цей вечір наш земляк свою адресу, яким схвилюваним і відрізним були! І «все, що міг» він у відповідь — дарували людям свої (іхні улюблені) твори у власному майстерному виконанні («без фанері!») і з магнітофонної лівії. Було все: питання, іскрометні відповіді, оплески, квіти. І найдорожче — автографи. У мене під руками виявилася «Угорська арфа» (переклад з угорської Ю. Шкібрини), і на ній Степан Олійник радо розглядався. То була єдина міцно зустріч з поетом. Але пам'ять міцно зберігає його голос — м'який, лагідний, коли йшлось про щось красиве, і вибуховий, басовитий, коли говорив про те, чим був невдоволений.

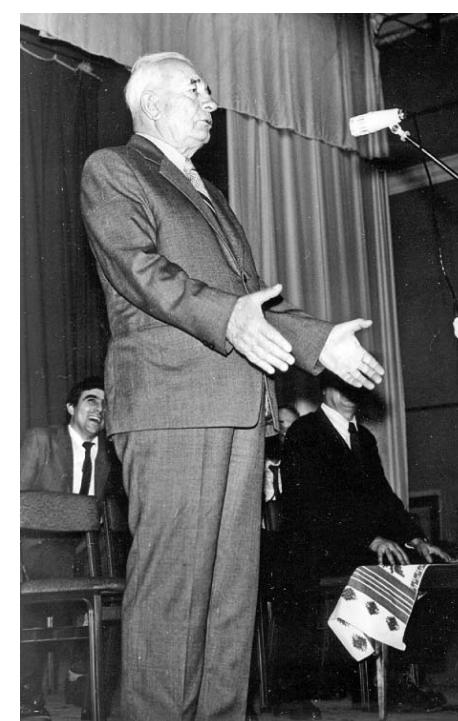
Зберігає вона і ті всі заходи, які проводилися без участі Степана Івановича. А як учитель і шанувальник його творчості я їх, здається, николи не оминав. Досі зберігаю запрошення на районну конференцію, присвячену 70-річчю поета (кінець 1978-го).

У ній взяли участь партійні і районні працівники, журналісти районної преси, робірки і сількори, працівники культосвітніх закладів, викладачі української мови і літератури.

Другий секретар району партії І. Дарєнко тепло говорив про ювіляр. Життєвий і творчий шлях гумориста охарактеризував секретар району В. Д. Бойченко. Темою свого виступу я обрав «Роль і місце С.І. Олійника в розвитку української радиціанської сатири і гумору».

Багато цікавого тоді почали мі з розповіді сестри поета Оксани Іванівни про брата. Було що сказать і одеським писменникам — гостям конференції Станіславу Стриженку, Костеві Сергієнку, Анатолієві Колісничому.

І всі обов'язково підкresлювали у характері ювіляра його особливу бла-

чити, як тепло і відчіно сприймали люди Олійникове слово. А май однокласник Віта Купчик, слухачу у мое му виконанні «Петю і курортну дамочку», сміяється так приязно, доброзичливо і широ, що схвалює напорово-кувак: «Бути тобі вчителем літератури!». Отак-о й сказав. І як у воду дивився! Але, думаю, йому так пропоркувати було неважко, адже він добре бачив і відував, наскільки вдало й точно я наслідував нашого вчителя Дмитра Мироновича Ткачука, який, на превеликий жаль, ще доволі молодим пішов за межу. Дмитро Миронович був улюбленцем учнів, учителів, односельців. Мав тонкий художній смак, прекрасно і декламував, і співав, писав лірику та прозу («для себе»). Здається, у нього не було «чистих» уроків мови чи літератури. Ось найхарактерніший штрих: вивчаючи тему «Встановлення слова і речення», весь ілюстративний матеріал дібраєв із творів С. Олійника. І при цьому наголосив, що Степан Олійник — не перевершений майстер! Навряд чи й сьогодні що зможе заперечити моєму вчителеві...

Отак Степан Іванович і закріпився в моєму полі зору. І вже звід, що він із сусіднього Балтського району. Але що ціного не знає про Миколаївський (тоді Андрієво-Іванівський). І наявнія на філії, хоча й значно «укрупнило» Степана Олійника в моїх очах, не додало уявлення про його рідний край (як він сам казав — й рідну сторону). А сьогодні я твердо переконаний, що найширіші знання про людину будуть неповними, якщо не побуваєш на її батьківщині. Тому відверто зізнаюся: є біла пляма в

Із 608-річчям, Одесо!

(Закінчення.)

Початок на 1-й стор.

А ось іще історичні загадки. За 1676 рік — 28 козаців з Полтавщини біля «Кучубея», «де розные лежат дороги», розбили кілька десятків кінних татар, що прямували з Криму до Аккермана, а шістьо — у полон узяли; за 1689-ї — ватага Івана Ковалчука «на уроцищах Кучубея» розгромила татарський загін, здобувши ворожого «язика»; за 1691-ї — фастівський полковник Семен Пилипович Палій (Гурко) з загоном у 200 козаців розбив біля «Кучубея» на Пересипу обоз татар, що поверталися з війни проти австрійців, узвіши при тому положених і звільнивши кілька десятків австрійських, угорських та волоських бранців; за 1694-ї — російський полк у Криму Василь Айтмеров по-відомляв, що татари не можуть малими силами пройти з Очакова до Аккермана, бо «на Кучубея по-ак-

стових світніків: «З весни все літо працював я в полі: на косовиці, молотьбі, на сіві. Від сонця до сонця — в степу».

І ніколи в житті не забути йому землі своїх батьків, землі свого дитинства і юності. Про Степан Олійник з глибоким лирізмом говорить у вірші «Рідна сторона» (символично, що саме так назвав поет одноіменну збірку вибраного 1968 року). Вірш присвячено землям (читай: степовику) і другові, побратимові по літературі Євгену Сергійовичу Кравченку:

Степ і степ. Купіла зелена.

Лахне ярна...

То для тебе і для мене —

Рідна сторона.

У нас, земляків поета, ці рядки викликають особливі вживання. Це не просто поезія. Це той щасливий випадок, коли слова — лише засіб зображення, а з ними — прекрасна живописна картина: частинка Батьківщини. І відноча — вся Батьківщина: рідна, любима, дорога.

Мінає 70 років улюбленному поетові Степану Івановичу Олійнику. Але й сьогодні видатний майстер укрainської літератури дорожить своїм дитинством, краєм, де вони пройшли:

Минувши років рубежі,
Скубы потішному телятку
Траву росисту на меях.

Ходить по глід і по шипшину

В загірні балки лів'ячки...

Іти пішки з міста у село...

Світлі сум і легка певість відчуваються у цих словах. Во... коли б можливо тут було».

Скажемо циро: можливо, дорогий ковіль! Так вона вчре звіря, притягуючо силу рідної сторони».

То він помітила, скільки разів у замітці вихідно слово «степ»? (Цікаво було б підсчитати чи число відповідно до числа в усій творчості поета). Не подумали, чому так? До речі, коли я пов'язав це слово з іменем поета (з прізвищем, га-да, все зрозуміло) і вивів простенько формулу «Степан — син стелу», то всі, без винятку, земляки абсолютно «увірвалися» в таку концепцію. Безпередачі. І це при тому, що походження і значення імені Степан добре відомі: греке «Стебанос» означає вінок, вінок. Тобі не просьба бути заплетеними в цей віночок степові квіти? Хіба ми асоціативно найперше думамо не про них? А тепер уявіть собі, чи могли маленького Олійника назвати інакше? Випадковість чи?

Читаючи цикл новел-споминок «З книги життя», не можна не помітити, що образ степу — один з найулюбленіших у автора. В цьому циклі, власне, взагалі мало творів, у яких слово «степ» не вживалося б у тій чи іншій формі. Для Степана Олійника степ — це музика, а отже мистецтво, краса непідправна: це безкрай поля, а отже джерело хліба, відтак достаток. «У містечку столовому сели Миколаївці на Одещині стояла гарячка пора. Ще тільки сонце золотило краєчок неба, а селяни поспішили на поля. Уже шостий рік мої земляки-трударі сіяли і косили не панове і не для пана, а для себе».

Він давав про всіх.

Вставав щоднини
І знову думав о добре,
До нього йшли, як до людини,
Поети і сіві матері.

У нього завжди вистачало
На всіх часу і доброти.

Нема кінця й неманачала —
Скільком устиг він помогти.

З вистою свого 115-річного поета не віддається від нас. Навпаки, стає більшою заплетею в цей віночок степові квіти: «все, що міг» він у відповідь — дарували людям своїх іхніх улюблених.

З вистою свого 115-річного поета не віддається від нас. Навпаки, стає більшою заплетею в цей віночок степові квіти: «все, що міг» він у відповідь — дарували людям своїх іхніх улюблених.

Мені близька і зрозуміла радість Степана Івановича Олійника. Во то й моя радість за нього самого.

Тому:
Кладу до пам'ятника квіти —
І злай, злай всі слова.

Сергій МЕФОДОВСЬКИЙ,
лауреат премії
Імені Степана Олійника.

НА СВІТЛІНАХ: Степан Олійник читає свої твори; у колі рідніх; Сергій Мефодівський біля пам'ятника видатному поетові-гумористу.

часники називали її європейським містом.

Отже, встановлення істинної дати заснування міста Одеси повністю руйнує російський фейк про його створення катериною II. Историчні дослідження доводять існування міста Коцібів — Хаджібей — Одеса із 1415 року.

Святкувати ж день міста слід 19 травня, коли відбулася історична зустріч у Синяні поспів Візантійської імперії та Константинопольського патріарха з тодішнім володарем чорноморських земель, польським королем Владиславом II Ягайлом.

Сьогодні Одеса — 608 років! Підтвердження цьому є, зокрема, офіційна постанова Верховної Ради України від 11 лютого 2015 року №184/VIII «Про відзначення 600-річчя заснування міста Одеси (Коцібів-Хаджібей-Одеса)».

Василь ДЯЧЕНКО,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри СГФД
Інституту
Військово-Морських сил
Національного університету
«Одеська морська академія».

Мати-Берегиня як національний архетип

